

केंद्र पुरस्कृत योजनेतर्गत राष्ट्रीय आयुष अभियानाकरीता आदिवासी विशेष घटकाकरीता (TSP) केंद्र हिश्यापोटी सन २०१९-२० साठी रु.२००.३६ लक्ष इतके अनुदान व डिसेबर, २०१९ च्या हिवाळी अधिवेशनात पुरवणी मागणीद्वारे मंजुर रु.२१२.७६४ लक्ष मिळून एकूण रु.४९३.९२ लक्ष इतके अनुदान वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: आयुष-३०१९/प्र.क्र.५३४/आरोग्य-७

१० वा मजला , गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय संकूल इमारत,

नवीन मंत्रालय, मुंबई ४०० ००९.

दिनांक: १३ मार्च, २०२०.

वाचा :-

- १) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थस-२०१९/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दिनांक १ एप्रिल , २०१९.
- २) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थस-२०१९/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दिनांक ८ जुलै, २०१९.
- ३) भारत सरकारच्या AYUSH यांचे पत्र क्र. S.१६०९२/०३/२०१९-NAM Cell, दिनांक २० ऑगस्ट, २०१९.
- ४) भारत सरकारच्या AYUSH यांचे पत्र क्र. S.१६०९२/०३/२०१९-NAM Cell, दिनांक १४ ऑगस्ट, २०१९.
- ५) संचालक, आयुष संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. आसंमुं/राआआ/केपुयो/२०१९-२०/TSP/केंद्र हिस्सा/ वितरीत/२०१९/आयु-२/१४८०९, दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१९.
- ६) संचालक, आयुष संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. आसंमुं/राआआ/केपुयो/२०१९-२०/TSP/केंद्र हिस्सा/ पुरवणी मागणी/२०१९-२०/आयु-२/१६६०९, दिनांक १५ नोव्हेंबर, २०१९.
- ७) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०१९/प्र.क्र.०५/कार्यासन-६, दिनांक ३१ जानेवारी, २०२०.

प्रस्तावना :-

भारत सरकारने राष्ट्रीय आयुष अभियान (National AYUSH Mission) ही केंद्र पुरस्कृत योजना सप्टेंबर, २०१४ मध्ये सुरु केलेली आहे. सदर योजनेनुसार देशातील सामान्य जनतेकरीता आयुष आरोग्य सेवा व शिक्षण उपलब्ध करणे, आयुर्वेदीक, होमिओपॅथीक व युनानी औषधांच्या दर्जात वाढ करणे व सातत्यपूर्ण गुणात्मक औषधी वनस्पती पुरवठा करणे इ. घटकांचा समावेश

आहे. त्याकरीता सदर योजनेच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार संबंधित घटकांसाठी आवश्यक लागणाऱ्या निधीपैकी काही हिस्सा केंद्र शासनाने व काही हिस्सा राज्य शासनाने उपलब्ध करून घावयाचा आहे.

राष्ट्रीय आयुष अभियान (National AYUSH Mission) या केंद्र पुरस्कृत योजनेतर्गत केंद्र हिश्यापोटी सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षासाठी आदिवासी विशेष घटकाकरीता (TSP) लेखाशीर्ष २२१०८९८१ अंतर्गत अर्थसंकल्पित रु.२००.३६ लक्ष इतके अनुदान सन २०१९-२० च्या मंजूर तरतूदीतून वितरीत करणेबाबत व डिसेंबर, २०१९ च्या हिवाळी अधिवेशनामध्ये केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय आयुष अभियानाकरीता लेखाशीर्ष २२१०८९८१ खाली ६० टक्के केंद्र हिश्यापोटी रु.२१२.७६४ लक्ष इतकी आवश्यक तरतुद पुरवणी मागणीद्वारे वितरीत करणेबाबत शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्र.बीयुडी-२०१९/प्र.क्र.०५/कार्यासन-६, दिनांक ३१.०१.२०२० अन्वये रु.४१३.१२४ लक्ष इतका निधी प्रशासकीय विभाग प्रमुख म्हणून प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग यांना अर्थसंकल्पिय निधी वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यास शासन मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे. त्यासंदर्भात पुढीलप्रमाणे शासन निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय आयुष अभियान या केंद्र पुरस्कृत योजने करीता सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षासाठी आदिवासी विशेष घटकाकरीता (TSP) लेखाशीर्ष २२१०८९८१ अंतर्गत केंद्र हिश्यापोटी रु. २००.३६ लक्ष इतके अनुदान सन २०१९-२० च्या मंजूर तरतूदीतून वितरीत करण्यास व डिसेंबर, २०१९ च्या हिवाळी अधिवेशनामध्ये केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय आयुष अभियानाकरीता लेखाशीर्ष २२१०८९८१ खाली ६० टक्के केंद्र हिश्यापोटी रु.२१२.७६४ लक्ष इतकी आवश्यक तरतुद पुरवणी मागणीद्वारे वितरीत करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे. सदर निधी वितरण तरतुद खालीलप्रमाणे:-

अ. क्र.	तपशिल	केंद्र हिस्सा				(रु.लाखात)
		लेखाशीर्ष	अर्थ संकल्पिय मूळ तरतुद	पुरक मागणी तरतुद	सन २०१९-२० करीता मंजूर केंद्र हिस्सा	
१	मागणी क्र. टी-५, २२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य; ०६, सार्वजनिक आरोग्य; ७९६- जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाती उपयोजनांतर्गत योजना, (०१) (०५) राष्ट्रीय आयुष अभियान (केंद्र हिस्सा), २२१०८९८१, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतार) (केंद्र हिस्सा)	२२१०८९८१	२००.३६	२१२.७६४	४१३.१२४	४१३.१२४

२. उपरोक्त अनुदानासाठी सादर निधी राज्य आयुष सोसायटीकडे वर्ग करण्यास अनुदानाचे देयक अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई यांच्याकडे सादर करण्यासाठी प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई हे आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच, सह संचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई हे “नियंत्रक अधिकारी” अधिकारी असतील.

३. सादर केंद्र हिश्यामधील खर्च मागणी क्र. टी-५, २२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य; ०६, सार्वजनिक आरोग्य; ७९६- जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) जनजाती उपयोजनांतर्गत योजना, (०१) (०५) राष्ट्रीय आयुष अभियान (केंद्र हिस्सा), २२१०F९८१, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेत्तरा), या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व तो सन २०१९-२० साठी मंजूर करण्यात आलेल्या तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

४. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक, क्र.२०१३/प्र.क्र.८५/२०१३/अर्थसंकल्प-३, दिनांक २५ एप्रिल, २०१३ नुसार उपरोक्त निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र (UC) सादर केल्यानंतरच पुढील अनुदान वितरीत करण्यात येईल.

५. वित्त विभागाच्या दिनांक १ एप्रिल, २०१९ व दिनांक ०८ जुलै, २०१९ च्या शासन परिपत्रका सोबत जोडलेल्या परिशिष्टातील अनु.क्र.९ मधील मुद्दा क्र.१ ते १० मधील अटी व शर्तीची पूर्तता केली असल्याचे प्रमाणपत्र संचालक आयुष, आयुष संचालनालय, मुंबई यांनी सादर केले आहे.

६. सदरहू प्रकरणी वित्त विभागाच्या दिनांक ८ जुलै, २०१९ च्या शासन परिपत्रकाच्या परिशिष्टातील मुद्दा क्र. १ ते १० मधील अटींची पूर्तता झाली असल्याचे प्रमाणित करण्यात येत आहे. यापुर्वी वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने राज्य आयुष सोसायटीच्या लेखापरिक्षणामध्ये कोणतेही गंभीर आक्षेप घेतलेले नाहीत. सदर प्रस्तावावरील वितरीत करण्यात येणारा निधी पुरवठादाराच्या खात्यात थेट जमा होणार आहे. सदर प्रस्तावात वस्तू खरेदी प्रस्ताव तसेच, भांडवली वस्तू खरेदीचा समावेश नाही. सदर कार्यक्रमांच्या संबंधित लेखाशिर्षाखाली एक वर्ष जूने संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही.

७. शासनाच्या धोरणानुसार सदर प्रस्तावावरील निधी राज्य आयुष सोसायटीच्या स्वतंत्र बँक खात्यात जमा करून खर्च करण्यात येत असल्याचे त्याचप्रमाणे वित्त विभागाच्या दिनांक ०९/०४/२०१९ च्या शासन निर्णयातील संबंधित असलेल्या सर्व तरतुदीचे /अटी व शर्तीचे पालन करून त्यासंदर्भात आवश्यक ते प्रमाणपत्र सादर करणे अथवा आवश्यक त्या बाबी स्वतंत्रपणे प्रमाणित करणे राज्य आयुष सोसायटीस अथवा सदरहू निधी ज्या यंत्रणेमार्फत खर्च करण्यात येणार त्या कार्यक्रम प्रमुखास बंधनकारक राहील.

८. सदर प्रस्तावावरील खर्च शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ मधील तरतूदीनुसार आवश्यक तेथे करावयाच्या खरेदीबाबत प्रशासकीय मान्यता घेण्यात यावी.

९. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अर्थोपाय शाखेच्या अनौपचारीक संदर्भ क्रमांक ४/अर्थोपाय, दिनांक ०४.०१.२०२० व आदिवासी विकास विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्रमांक ०३/D-८, दिनांक १०.०२.२०२० अन्वये प्राप्त सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

१०. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक 202002151455363017 असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मिलिंद कुळकर्णी)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
२. महालेखापाल, (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई/ महाराष्ट्र-२, नागपूर.
३. संचालक आयुष, आयुष संचालनालय, मुंबई.
४. संचालक (वित्त), राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
५. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
६. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई .
७. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. वित्त विभाग (अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई.
९. कार्यासन अर्थसंकल्प / लेखा, सार्वजनिक आरोग्य विभाग .
१०. निवडनस्ती (आरोग्य -७).